

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W WARSZAWIE**

**WYDZIAŁ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
KATEDRA NAUK HUMANISTYCZNYCH I SPOŁECZNYCH
ZAKŁAD TEORII I METODYKI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO**

**REGULAMIN PRAKTYK
PEDAGOGICZNYCH**

Opracowanie:

doc. dr Alicja Zarychta
dr Renata Czarniecka

Warszawa, 2016

Rozdział 1 **POSTANOWIENIA OGÓLNE**

§ 1

1. Praktyka Pedagogiczna stanowi integralną część procesu kształcenia studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych i podlega obowiązkowemu zaliczeniu.
2. Podstawę prawną praktyk pedagogicznych stanowi:
 - Art.66 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164/2005, poz. 1365 z późn. zm.);
 - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;
 - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z 17 kwietnia 2012 roku zmieniające rozporządzenie z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli;
 - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli;
 - ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 12 sierpnia 1991 roku w sprawie studenckich praktyk zawodowych (Dz.U. z dnia 19 sierpnia 1991r);
 - REGULAMIN STUDIÓW AWF Józefa Piłsudskiego w Warszawie §17 (Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 47/2014/2015 Senatu Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 2015 roku)

§ 2

1. Regulamin praktyk pedagogicznych (zwany dalej Regulaminem) określa zasady organizacji i realizacji, w tym cele i formy praktyki, miejsce i czas trwania, warunki zaliczenia oraz obowiązki studentów i opiekunów praktyki.
2. Regulamin praktyk pedagogicznych obowiązuje wszystkich studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, odbywających studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Wychowania Fizycznego.
3. Za realizację praktyk pedagogicznych na Wydziale Wychowania Fizycznego i Kierunku Wychowanie Fizyczne odpowiada Dziekan Wydziału WF.
4. Studenci są przyjmowani na praktykę po uzyskaniu pisemnej zgody dyrektora placówki – „Deklaracja przyjęcia studenta na praktykę” (załącznik 1). W deklaracji zostają określone zobowiązania podmiotów (uczelni, szkoły i studenta) wynikające z realizacji zadań programowych praktyki.
5. Jednostką odpowiedzialną za organizację praktyk pedagogicznych jest Zakład Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego.

§ 3

Cele praktyk pedagogicznych

1. Cele ogólne praktyk pedagogicznych, zgodnie ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, dotyczą:
 - a. Gromadzenia doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą i dydaktyczną nauczyciela;
 - b. Zapoznania studentów ze specyfiką pracy nauczyciela WF w szkole na wszystkich etapach edukacji;

- c. Kierowania grupą, diagnozowania indywidualnych potrzeb, zainteresowań, możliwości rozwojowych uczniów;
 - d. Weryfikacji wiedzy psychologiczno-pedagogicznej i dydaktycznej w rzeczywistości szkolnej.
2. Cele szczegółowe praktyk pedagogicznych studentów Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie dotyczą:
- a. poznania organizacji pracy różnych typów szkół i placówek, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów szkolnych (statut szkoły, program wychowawczy szkoły)
 - b. zapoznanie się z warunkami i dokumentacją pracy nauczyciela wychowania fizycznego.
 - c. nabycia umiejętności planowania, obserwacji, prowadzenia i dokumentowania zajęć,
 - d. nabycia umiejętności analizy pracy nauczyciela i uczniów podczas wspólnego omawiania zajęć przez opiekunów praktyk i studentów;
 - e. nabycia umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów;
 - f. poszerzenia wiedzy studentów, umożliwiającej rozumienie procesów i zmian zachodzących w pedagogice i metodyce wychowania fizycznego oraz edukacji fizycznej;
 - g. przygotowania studentów do samodzielnego programowania, planowania, organizowania i realizowania zajęć wychowania fizycznego na wszystkich etapach edukacji (diagnozowanie w wychowaniu fizycznym, obserwowanie i omawianie lekcji i zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela wf, asystowanie nauczycielom podczas lekcji wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych, samodzielne prowadzenie lekcji wf.)

Rozdział 2 PRAWA I OBOWIĄZKI STUDENTA

§ 4 Postanowienia ogólne

1. Pierwszy dzień praktyki należy przeznaczyć na sprawy organizacyjne:
 - a) godz. 8⁰⁰ zgłoszenie się u dyrektora szkoły,
 - b) zapoznanie się z nauczycielami i warunkami prowadzenia lekcji (zajęć) wychowania fizycznego w szkole,
 - c) ustalenie wspólnie z nauczycielem wychowania fizycznego – kierownikiem praktyki, indywidualnego, szczegółowego planu pracy (planowanie powinno uwzględnić wszystkie rodzaje działalności i wszystkie zadania przewidziane programem praktyki).
2. Praktykant zobowiązany jest do przestrzegania regulaminu pracy obowiązującego w szkole.

Prawa studenta

3. Student odbywający praktykę pedagogiczną w szkole ma prawo do:
 - a) Popelniania błędów.
 - b) Opieki, pomocy i życzliwości ze strony osób nadzorujących praktykę.
 - c) Zapoznania się ze strukturą organizacyjną szkoły.
 - d) Zapoznania się z programem i planem pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły.
 - e) Zapoznania się z realizowanym przez nauczyciela-opiekuna programem i planem pracy z zakresu wychowania fizycznego.
 - f) Prowadzenia rozmów i wywiadów z dyrektorem szkoły, nauczycielami, uczniami, pedagogiem szkolnym, przedstawicielem służby zdrowia itp.
 - g) Obserwacji zajęć nauczyciela, u którego realizuje praktykę, oraz zajęć innych nauczycieli, którzy wyrażą na to zgodę.
 - h) Uczestniczenia w zebraniach rady pedagogicznej i zespołów samokształceniowych.
 - i) Otrzymania ramowego i szczegółowego programu swojej pracy w szkole najpóźniej w trzecim dniu praktyki.

Obowiązki studenta

4. Student jest zobowiązany do:
- Godnego reprezentowania Uczelni i bycia wzorem dla uczniów.
 - Odpowiedzialności służbowej wobec dyrektora szkoły, który na okres praktyki jest jego bezpośrednim przełożonym.
 - Pełnego uczestniczenia w życiu szkoły.
 - Przestrzegania zasad BHP i regulaminu pracy obowiązującego w szkole.
 - Noszenia na terenie szkoły odzieży sportowej i obuwia zmiennego.
 - Codziennej obecności w szkole w wymiarze 5-6 godzin (w zależności od rodzaju praktyki)
 - Informowania kierownika praktyki (nauczyciela WF w szkole) o swojej nieobecności (np. z powodu choroby).
 - Informowania kierownika Zakładu Teorii i Metodyki WF o dłuższej nieobecności / przerwie w praktyce.
 - Samodzielnego prowadzenia na bieżąco dokumentacji praktyki, uzyskania potwierdzenia na bieżąco realizacji zadań przez osoby kompetentne w tym zakresie.
 - Pełnej realizacji zadań określonych programem praktyki i rozliczenia się z godzin pracy.
 - Prowadzenia lekcji z uwzględnieniem wszystkich działów treści i zastosowaniem różnorodnych metod i form pracy uczniów.
 - Pisemnego przygotowania się do zajęć i przedłożenia scenariusza nauczycielowi do zatwierdzenia w dniu poprzedzającym zajęcia.
 - Złożenia dokumentacji praktyki w sekretariacie Zakładu Teorii i Metodyki WF - Praktyki Pedagogiczne, pokój 361 bezpośrednio po zakończeniu praktyki.

Rozdział 3 ORGANIZACJA I MIEJSCE PRAKTYK

§5

1. Praktyka pedagogiczna na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia realizowana jest w formie ciągłej w następującym wymiarze godzin:
 - 1) Praktyka wdrożeniowa w szkole podstawowej (30h)
 - 2) Praktyka w szkole podstawowej (75h)
 - 3) Praktyka w szkole gimnazjalnej (75h)
 - 4) Praktyka w szkole w szkole ponadgimnazjalnej (50h)
2. Praktykę pedagogiczną student odbywa w czasie wyznaczonym w planie studiów:

praktyka wdrożeniowa	semestr 3 (studia I stopnia)
szkoła podstawowa	semestr 5 (studia I stopnia)
gimnazjum	semestr 5 (studia I stopnia)
szkoła ponadgimnazjalna	semestr 2 (studia II stopnia)
3. Zgodnie z Regulaminem Studiów (§17, pkt.13) kierownik praktyk może zaliczyć studentowi wykonywaną przez niego pracę zawodową, jako praktykę, na podstawie przedłożonej umowy o pracę i opinii pracodawcy, jeżeli osiągnięte efekty kształcenia odpowiadają efektom założonym dla praktyki.
4. Praktyka pedagogiczna może się odbywać w terminie i miejscu wyznaczonym przez Zakład Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego.
5. Szkoła jest zobowiązana do:
 - a. zapewnienia odpowiednich warunków pracy do realizacji programu praktyki;

- b. wyznaczenia nauczyciela wychowania fizycznego – kierownika praktyki, którym powinien być nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, posiadający wykształcenie wyższe magisterskie i minimum 3-letni staż pracy w szkole;
- c. opracowania przez kierownika praktyki w oparciu o program praktyki indywidualnego, szczegółowego planu pracy dla studenta na okres praktyki (planowanie powinno uwzględnić wszystkie rodzaje działalności przewidziane programem praktyki);
- d. sprawowania nadzoru przez kierownika praktyki nad właściwym wykonaniem przez studenta programu praktyki, wpisywaniem uwag (i oceny) na scenariuszu prowadzonych lekcji oraz na końcu praktyki w dzienniku praktyk; (UWAGA! student w czasie prowadzenia zajęć nie może pozostawać sam, bez nadzoru kierownika praktyki);
- e. obserwacji i omawiania prowadzonych lekcji;
- f. pomocy w realizacji zadań praktyki;
- g. zapoznania studenta z przepisami BHP w szkole i na obiektach sportowych;
- h. umożliwienia opiekunom dydaktycznym nadzoru, opieki i doradztwa merytorycznego nad studentami;
- i. organizacji, oceny i sporządzenia protokołu lekcji egzaminacyjnej studenta będącej podsumowaniem praktyki;
- j. informowania Uczelni o wszelkich odstępstwach wynikających ze zmiany terminu praktyki, jej przebiegu, realizacji zadań, zachowań studentów.

Rozdział 6

PROGRAM PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH EDUKACJI

§ 6

Praktyka wdrożeniowa w szkole podstawowej (psychologiczno-pedagogiczna w oddziałach przedszkolnych i edukacji wczesnoszkolnej)

Celem praktyki jest poznanie realizowanych przez szkołę zadań opiekuńczo-wychowawczych i gromadzenie doświadczeń związanych z pracą z uczniami w oddziałach przedszkolnych i edukacji wczesnoszkolnej. Celem praktyki jest również zapoznanie studentów ze specyfiką pracy nauczyciela, w tym: różne sposoby zarządzania grupą, diagnozowanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Zadania praktyki obejmują następujące grupy zagadnień:

- ✓ Zapoznanie się z zasadami funkcjonowania szkoły ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów szkolnych (statut szkoły, program wychowawczy szkoły)
- ✓ Zapoznanie się z warunkami pracy i dokumentacją wychowawcy świetlicy, nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, nauczyciela wychowania fizycznego.
- ✓ Zapoznanie się ze strategiami, formami, środkami i metodami pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej ze szczególnym uwzględnieniem realizacji celów i zadań wychowania fizycznego.
- ✓ Diagnoza i ocena warunków i organizacji pracy nauczycieli i szkoły w świetle jej podstawowych funkcji;
- ✓ Obserwowanie i omawianie działań podejmowanych przez nauczyciela w czasie lekcji;
- ✓ Pełnienie roli opiekuna – wychowawcy i podejmowanie działań na rzecz uczniów w toku ich zorganizowanej i spontanicznej aktywności;
- ✓ Analiza i interpretacja zaobserwowanych lub doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz samoocena funkcjonowania w toku realizacji zadań praktyki;

Program praktyki wdrożeniowej

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji
1	Zapoznanie się z zasadami funkcjonowania szkoły ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów szkolnych (2 godziny)	Przeprowadzić rozmowę z dyrektorem szkoły i zanotować informacje dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> ✓ organu prowadzącego szkołę ✓ instytucji sprawującej nadzór pedagogiczny nad szkołą ✓ instytucji, z którymi współpracuje szkoła. Zapoznać się ze statutem szkoły, programem wychowawczym szkoły, programem profilaktyki i na tej podstawie opisać założenia pracy wychowawczej szkoły. Wymienić dokumenty określające działalność edukacyjną szkoły.
2	Zapoznanie się z warunkami pracy i dokumentacją wychowawcy świetlicy, nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, nauczyciela wychowania fizycznego (jeśli prowadzi zajęcia WF w klasach I-III). (2 godziny)	Zapoznać się z dokumentacją pracy opiekuńczo-wychowawczej świetlicy szkolnej (statut szkoły i regulamin świetlicy) i opisać cele i zadania świetlicy szkolnej. Dokonać analizy podstaw programowych, programu nauczania, planu wynikowego edukacji przedszkolnej i/lub wczesnoszkolnej z uwzględnieniem zadań wychowania fizycznego.
3	Zapoznanie się ze strategiami, formami, środkami i metodami pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej lub wczesnoszkolnej ze szczególnym uwzględnieniem realizacji celów i zadań wychowania fizycznego. (2 godziny)	Dokonać analizy zajęć ruchowych / wychowania fizycznego realizowanych w oddziałach przedszkolnych lub w klasach edukacji wczesnoszkolnej.
4	Diagnoza i ocena warunków i organizacji pracy nauczycieli i szkoły w świetle jej podstawowych funkcji; (2 godziny)	Opisać w jaki sposób realizowane jest wychowanie fizyczne w pierwszym etapie edukacji (jakie są warunki, gdzie są prowadzone lekcje WF w klasach I-III, komu powierzono realizację tych zajęć?).
5	Obserwowanie i omawianie działań podejmowanych przez nauczyciela w czasie lekcji; (6 godzin)	Przeprowadzić wieloaspektowe obserwacje lekcji, prowadzonych <u>przez różnych nauczycieli</u> w klasach I-III lub zajęć w oddziałach przedszkolnych (5 godzin - zajęcia w sali lekcyjnej, 5 godzin - zajęcia ruchowe). Zapisać obserwacje pięciu lekcji/zajęć wychowania fizycznego.

6	Pełnienie roli opiekuna – wychowawcy i podejmowanie działań na rzecz uczniów w toku ich zorganizowanej i spontanicznej aktywności; (14 godzin)	Sprawować opiekę nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków (w czasie przerw lub zajęć na świetlicy szkolnej). Sprawować opiekę nad uczniami i wychowankami poza terenem szkoły (wyjście na pływalnię, wycieczkę, spacer, do kina itp.). Podejmować indywidualną pracę z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Samodzielnie prowadzić działania opiekuńczo-wychowawcze z grupą i poszczególnymi uczniami. Animować aktywność grupy i współdziałanie jej uczestników. Organizować pracę uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych. Podejmować działania wychowawcze o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad. Zorganizować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze (w tym zajęcia integrujące grupę i działania profilaktyczne) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze.
7	Analiza i interpretacja zaobserwowanych lub doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz samoocena funkcjonowania w toku realizacji zadań praktyki; (2 godziny)	Zaobserwować różne sposoby zachowania się dzieci w czasie lekcji, zajęć pozalekcyjnych i przerw. Dokonać samooceny własnej pracy i zdobytych doświadczeń w toku praktyk studenckich.

§ 7

Praktyka w szkole podstawowej

Celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w szkole podstawowej oraz gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą i dydaktyczną z uczniami, kierowaniem grupą, diagnozowaniem indywidualnych potrzeb, zainteresowań, możliwości rozwojowych uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej i dydaktycznej w rzeczywistości szkolnej.

Zadania praktyki obejmują cztery grupy zagadnień:

- poznanie specyfiki pracy w szkole podstawowej w kontekście reformy systemu edukacyjnego,
- poznanie młodzieży szkolnej oraz prowadzenie ukierunkowanych obserwacji pedagogicznych,
- realizację programu w zakresie wychowania fizycznego z dziećmi i młodzieżą szkolną,
- udział w pracach na rzecz szkoły i środowiska.

Praktyka w szkole podstawowej zwraca uwagę na braki w przygotowaniu metodycznym i ogólnopedagogicznym, które powinny być uzupełnione w toku dalszych studiów i kolejnych praktyk. Należy pamiętać, że praktyka pedagogiczna spełni swoje zadanie jedynie przy odpowiednio zaangażowanej postawie studenta, który powinien być wzorem dla uczniów i godnym reprezentantem naszej Uczelni.

Program praktyki pedagogicznej w szkole podstawowej

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji
1	Zapoznanie się z zasadami funkcjonowania szkoły i analiza dokumentów szkolnych (6 godzin)	Przeprowadzić rozmowę z dyrektorem szkoły i zanotować informacje dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> ✓ instytucji, z którymi współpracuje szkoła w zakresie wychowania fizycznego ✓ warunków do realizacji wychowania fizycznego. Zapoznać się ze statutem szkoły i regulaminem rady rodziców i na tej podstawie określić kompetencje rady rodziców. Uwzględnić również możliwości współpracy nauczycieli wychowania fizycznego z radą rodziców w zakresie promowania aktywności fizycznej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. Dokonać analizy programu wychowawczego szkoły i na tej podstawie opisać działania szkoły odnoszące się do edukacji zdrowotnej. Zapoznać się z Wewnątrzszkolnym/i Systemem/ Zasadami Oceniania (WSO / WZO) i na podstawie tego dokumentu określić sytuacje, w których uczeń może być zwolniony z zajęć WF.
2	Poznanie warsztatu pedagogicznego nauczyciela wychowania fizycznego (4 godziny)	Zapoznać się z podstawami programowymi wychowania fizycznego dla II etapu edukacji. Dokonać analizy programu nauczania, planu wynikowego i przedmiotowego systemu oceny (PSO) swojego kierownika praktyki.
3	Zapoznanie się z formami i metodami pracy nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej ze szczególnym uwzględnieniem realizacji zadań wf. (10 godzin)	Przeprowadzić wieloaspektowe obserwacje lekcji w klasach I-III (3 godziny). Przeprowadzić lekcje wychowania fizycznego w wybranych klasach I-III (7 godzin).
4	Diagnozowanie w wychowaniu fizycznym (5 godzin)	Przeprowadzić rozmowę z pielęgniarką szkolną na temat stanu zdrowia uczniów i działań podejmowanych przez szkołę dla poprawy zdrowia i bezpieczeństwa uczniów. Przeprowadzić pomiary sprawności fizycznej w wybranej klasie.
5	Obserwowanie i omawianie lekcji i zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela wf (6 godzin)	Przeprowadzić wieloaspektowe obserwacje lekcji, prowadzonych w klasach IV-VI.

6	Asystowanie nauczycielom podczas lekcji wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych (6 godzin)	Funkcje asystenta należy pełnić przede wszystkim u nauczyciela wf – swego kierownika praktyki, można również pomagać innym nauczycielom WF. Pomagać nauczycielowi w zapewnieniu porządku i bezpieczeństwa uczniów, w przygotowaniu i przeprowadzeniu lekcji (zapewnienie porządku w szatni, przygotowanie przyrządów i przyborów do ćwiczeń, praca z jednym zastępem, zapewnienie porządku po zakończeniu lekcji itp.). Stopniowo podejmować próby samodzielnego prowadzenia fragmentów lekcji. Prowadzić krótkie notatki z własnych doświadczeń i obserwacji do wykorzystania podczas samodzielnego prowadzenia lekcji w tych klasach prowadzenia lekcji w tych klasach.
7	Samodzielne prowadzenie lekcji wf. (38 godzin)	Przeprowadzić 37 lekcji z różnych form aktywności ruchowej (lekka atletyka, gimnastyka, sportowe gry zespołowe, gry terenowe, tańce itp.) z uwzględnieniem toków lekcyjnych różnych autorów. Przeprowadzić lekcję egzaminacyjną w wybranej przez siebie klasie wykazując się umiejętnościami metodycznymi organizacyjnymi, inwencją i postawą twórczą.

§ 8

Praktyka w gimnazjum

Celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w gimnazjum oraz gromadzenie doświadczeń w zakresie kompetencji dydaktycznych i zawodowych nauczyciela wychowania fizycznego, a także weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej w toku studiów w rzeczywistości szkolnej.

Zadania praktyki obejmują cztery grupy zagadnień:

- poznanie specyfiki pracy w gimnazjum w kontekście reformy systemu edukacyjnego,
- poznanie młodzieży szkolnej oraz prowadzenie ukierunkowanych obserwacji pedagogicznych,
- realizację programu w zakresie wychowania fizycznego z dziećmi i młodzieżą szkolną,
- udział w pracach na rzecz szkoły i środowiska.

Praktyka w gimnazjum zwraca uwagę na braki w przygotowaniu metodycznym i ogólnopedagogicznym, które powinny być uzupełnione w toku dalszych studiów i kolejnych praktyk.

Należy pamiętać, że praktyka pedagogiczna spełni swoje zadanie jedynie przy odpowiednio zaangażowanej postawie studenta, który powinien być wzorem dla uczniów i godnym reprezentantem naszej Uczelni.

Program praktyki pedagogicznej w gimnazjum

Zadanie	Sposób realizacji
1. Poznanie zasad funkcjonowania i zadań szkoły. /3 godziny/	Przeprowadzić rozmowę z dyrektorem szkoły i zanotować informacje dotyczące instytucji, z którymi współpracuje i mogłaby współpracować szkoła w zakresie wychowania fizycznego. Zapoznać się ze statutem szkoły, regulaminem rady pedagogicznej i na tej podstawie określić kompetencje rady pedagogicznej. Na podstawie statutu szkoły opisać zadania nauczycielskich zespołów oddziałowych.
2. Zapoznanie z warunkami realizacji wychowania fizycznego i dokumentacją pracy nauczyciela wf. /3 godziny/	Zapoznać się z podstawami programowymi wychowania fizycznego dla III etapu edukacji. Dokonać analizy programu nauczania, planu wynikowego i przedmiotowego systemu oceny (PSO) swojego kierownika praktyki.
3. Zapoznanie z pracą wychowawcy klasowego, psychologa i pedagoga szkolnego. /4 godziny/	Poznać zakres obowiązków pedagoga i psychologa szkolnego. Przeprowadzić rozmowę z wychowawcą wybranej klasy, dokonać obserwacji prowadzonej przez niego godziny wychowawczej i na tej podstawie określić problemy wychowawcze uczniów . W wybranej klasie przeprowadzić ankietę na temat narkotyków. Dokonać analizy wyników badań, sformułować wnioski dla wychowawcy klasy.
4. Diagnozowanie w wychowaniu fizycznym. /5 godzin/	Obliczyć wskaźnik otyłości (WO) dziewcząt wybranej klasy. Przeprowadzić badania podstawowych zdolności motorycznych uczniów (3 wybrane przez siebie) z zastosowaniem testu EUROFIT.
5. Obserwowanie i omawianie lekcji i zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela /6 godzin/	Przeprowadzić wieloaspektowe obserwacje lekcji wychowania fizycznego i dokonać analizy zgodnie z podanymi tematami obserwacji.
6. Asystowanie nauczycielowi podczas lekcji wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych /6 godzin /	Funkcje asystenta należy pełnić przede wszystkim u nauczyciela wf – swojego kierownika praktyki, można również pomagać innym nauczycielom WF. Aktywnie uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez nauczyciela: <ul style="list-style-type: none"> • pomoc w przygotowaniu zajęć, • pomoc w organizacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych, • próby samodzielnego prowadzenia fragmentów lekcji.
7. Prowadzenie i omawianie lekcji wychowania fizycznego /48 godzin/	Przeprowadzić 47 lekcji z różnych form aktywności fizycznej (lekka atletyka, gimnastyka, sportowe gry zespołowe, gry terenowe, tańce itp.) z uwzględnieniem toków lekcyjnych różnych autorów. Przeprowadzić lekcję egzaminacyjną w wybranej przez siebie klasie wykazując się umiejętnościami metodycznymi organizacyjnymi, inwencją i postawą twórczą.

§ 9

Praktyka w szkole ponadgimnazjalnej

Podstawowym celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w szkole ponadgimnazjalnej oraz gromadzenie doświadczeń w zakresie kompetencji dydaktycznych i zawodowych nauczyciela wychowania fizycznego, a także weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej w toku studiów w rzeczywistości szkolnej.

W programowych zadaniach praktyki – w odniesieniu do wychowania fizycznego – szczególną rolę zwrócono na sprawność działania metodycznego studenta i dostosowanie realizowanych zadań do specyfiki rozwoju fizycznego, psychicznego i motorycznego młodzieży oraz udział w projektowaniu zadań i form aktywności fizycznej młodzieży.

Zadania praktyki obejmują następujące zagadnienia:

- poznanie warunków do realizacji procesu wychowania fizycznego i sportu szkolnego oraz specyfiki pracy w szkole ponadgimnazjalnej w kontekście zadań edukacyjnych;
- poznanie młodzieży szkolnej poprzez prowadzenie ukierunkowanych obserwacji pedagogicznych;
- bieżąca konfrontacja zdobytej w uczelni wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych z działalnością dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela wychowania fizycznego (łączenie teorii z praktyką);
- realizacja programu w zakresie wychowania fizycznego i sportu młodzieży szkolnej, podejmowanie działań innowacyjnych;
- udział w pracach na rzecz szkoły i środowiska, stopniowe wdrażanie do wypełniania specyficznych ról zawodowych nauczyciela wychowania fizycznego, wymiana doświadczeń z nauczycielami wychowania fizycznego w szkole.

Program praktyki pedagogicznej w szkole ponadgimnazjalnej

Zadanie	Sposób realizacji
Poznanie struktury organizacyjnej, zadań i zasad funkcjonowania szkoły /4 godz./	Przeprowadzić rozmowę z dyrektorem szkoły i zanotować informacje dotyczące instytucji, z którymi współpracuje i mogłaby współpracować szkoła w zakresie wychowania fizycznego. Określić przepisy regulujące zasady bezpieczeństwa i higieny podczas lekcyjnych i pozalekcyjnych zajęć wychowania fizycznego.
Poznanie wybranych zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły / 3 godz./	Dokonać analizy programu profilaktycznego szkoły. Przeprowadzić na godzinie wychowawczej w klasach drugich pogadankę na temat studiów w AWF i perspektyw pracy zawodowej. Wykorzystać otrzymane materiały promocyjne uczelni.
Poznanie warsztatu pracy nauczyciela wychowania fizycznego /3 godz./	Zapoznać się z podstawą programową wychowania fizycznego dla IV etapu edukacji. Dokonać analizy programu nauczania wychowania fizycznego Twojego kierownika praktyki. Opisać zasady awansu zawodowego nauczyciela wychowania fizycznego ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków nauczyciela stażysty.

<p>Obserwacja lekcji i zajęć pozalekcyjnych</p> <p>/4 godz./</p>	<p>Przeprowadzić obserwacje lekcji wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych i dokonać analizy zgodnie z podanymi tematami obserwacji.</p>
<p>Asystowanie /6 godz./</p>	<p>Asystować nauczycielowi podczas lekcji wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych.</p>
<p>Samodzielne prowadzenie lekcji wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych</p> <p>/30 godzin/</p>	<p>Przeprowadzić 29 lekcji wychowania fizycznego, przewidzianych w planie wynikowym nauczyciela, z uwzględnieniem zasady różnorodności treści, form i metod.</p> <p>Przygotować się pisemnie do każdej samodzielnie prowadzonej lekcji.</p> <p>W dzienniku zapisać 4 scenariusze lekcji, każdy z innej formy aktywności fizycznej.</p> <p>W wybranej przez siebie klasie przeprowadzić lekcję egzaminacyjną, wykazując się umiejętnościami metodycznymi, organizatorskimi, inwencją i postawą twórczą.</p> <p>Każdą przeprowadzoną lekcję szczegółowo omówić z nauczycielem wychowania fizycznego. Dokonać autoanalizy lekcji egzaminacyjnej.</p>

Rozdział 7 WARUNKI REALIZACJI I ZALICZENIA PRAKTYKI

§ 10 Warunki realizacji praktyk

W celu zaliczenia praktyki pedagogicznej student ma obowiązek:

1. Samodzielnie znaleźć szkołę odpowiadającą danemu rodzajowi praktyki pedagogicznej i uzyskać zgodę dyrektora szkoły na jej zrealizowanie.
2. W terminie wyznaczonym przez kierownika Zakładu Teorii i Metodyki WF, dostarczyć do sekretariatu praktyk pedagogicznych (p. 361) wypełnioną „Deklarację przyjęcia studenta na praktykę” (załącznik 1 – praktyka wdrożeniowa, załącznik 2 – praktyki w szkole: podstawowej, gimnazjum, ponadgimnazjalnej). Studenci, którzy nie zwrócą deklaracji w określonym terminie złamią warunki zaliczenia praktyki i otrzymają ocenę niedostateczną za tę praktykę.
3. W terminie określonym przez kierownika Zakładu Teorii i Metodyki WF zgłosić się do sekretariatu praktyk po odbiór „Skierowania na praktykę”. Studenci, którzy nie odbiorą skierowania w określonym terminie złamią warunki zaliczenia praktyki i otrzymają ocenę niedostateczną za tę praktykę.
4. Uczestniczyć w spotkaniu organizacyjnym w celu omówienia szczegółowych warunków realizacji zadań praktyki.
5. Wydrukować obustronnie odpowiedni dziennik praktyk (do pobrania na stronie https://www.awf.edu.pl/page1_13_8_1_5.html) i oprawić go w „szynę”. Dzienniki nie spełniające tych wymagań nie będą przyjmowane.
6. Najpóźniej w ciągu 3 dni po rozpoczęciu praktyki przesłać na adres jolanta.wostal@awf.edu.pl szczegółowy plan praktyk ustalony z kierownikiem praktyki.

§11 Warunki zaliczenia praktyk

1. Aby uzyskać zaliczenie praktyk student jest zobowiązany:
 - a. Odbić praktykę w wyznaczonym miejscu i terminie.
 - b. Zrealizować i udokumentować wymiar godzin i wszystkie zadania wynikające z programu praktyki.

- c. Złożyć wypełniony dziennik (wraz z wymaganymi podpisami i pieczętkami) w terminie do 7 dni od ukończenia praktyk (studia stacjonarne). Złożenie dziennika po tym terminie spowoduje obniżenie oceny końcowej na dostateczną. Konsekwencją złożenia dziennika w terminie przekraczającym miesiąc od zakończenia praktyki będzie otrzymanie oceny niedostatecznej. Dla studentów studiów niestacjonarnych każdorazowo będą wyznaczane terminy złożenia dokumentacji w organizacji roku akademickiego.
2. Podstawą zaliczenia praktyki jest uzyskanie pozytywnych ocen od kierownika praktyki, opiekuna dydaktycznego AWF oraz za lekcję egzaminacyjną (z wyjątkiem praktyki wdrożeniowej).
3. Ostateczną ocenę za całokształt praktyki i przedłożoną dokumentację wystawia kierownik praktyk.

§12

Inne postanowienia

1. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość zaliczenia praktyk w trybie indywidualnym. Wymaga to pisemnej zgody kierownika Zakładu Teorii i Metodyki WF i Prodziekana ds. Studiów.
2. W przypadku niezgłoszenia się na praktykę lub jej niezaliczenia student może ponownie przystąpić do praktyki na własny koszt. W tym celu powinien złożyć podanie do Prodziekana ds. Studiów z prośbą o umożliwienie odbycia praktyki. Po uzyskaniu zgody należy wpłacić ustaloną kwotę w kasie AWF.
3. Odrabianie praktyki poza ustalonym programem studiów może odbywać się tylko w czasie wolnym od obowiązkowych zajęć dydaktycznych.

Rozdział 8

KOSZTY I WYNAGRODZENIE

§13

1. Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o Systemie oświaty (Dz. U. nr 95, poz. 425 oraz z 1992 r. nr 26, poz. 113 i nr 54, poz. 245) nauczyciel szkoły lub placówki, w której odbywają się praktyki otrzymuje wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki nad studentami w kwocie ustalonej przez Rektora Uczelni.
2. Wynagrodzenie nauczycieli WF pełniących funkcję kierownika praktyki w szkole, reguluje pismo okólna Dziekana Wydziału Wychowania Fizycznego AWF w Warszawie, w sprawie organizacji i przebiegu studenckich praktyk pedagogicznych oraz sprawowania opieki dydaktycznej i odpłatności za tę opiekę dla osób (nauczycieli WF w szkołach) współpracujących z AWF w Warszawie.
3. Wynagrodzenie nauczycieli akademickich za kierowanie i sprawowanie opieki nad studenckimi praktykami zawodowymi reguluje zarządzenie Rektora AWF Józefa Piłsudskiego w Warszawie w sprawie dodatkowego wynagrodzenia za kierowanie i sprawowanie opieki nad studenckimi praktykami zawodowymi.
4. Koszty wyżywienia, noclegów oraz dojazdów związanych z odbywaniem praktyki poza miejscem zamieszkania ponosi student. Uczelnia nie zwraca poniesionych w tym zakresie wydatków.
5. Na okres praktyk student powinien ubezpieczyć się od następstw nieszczęśliwych wypadków, mogących zdarzyć się w trakcie trwania praktyk.

Rozdział 9

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§14

1. Niniejsza aktualizacja regulaminu wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszym Regulaminem i kwestiach spornych decyzje podejmuje Dziekan Wydziału Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Załącznik 1 – Deklaracja przyjęcia studenta na praktykę wdrożeniową

Warszawa, dnia

.....
(nazwisko i imię studenta, grupa)

Dyrektor

Deklaracja przyjęcia studenta na praktykę wdrożeniową (psychologiczno-pedagogiczną w oddziałach przedszkolnych i/lub edukacji wczesnoszkolnej)

Zakład Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie zwraca się z prośbą o wyrażenie zgody na odbycie praktyki wdrożeniowej (psychologiczno-pedagogicznej w oddziałach przedszkolnych i/lub edukacji wczesnoszkolnej) studenta drugiego roku studiów stacjonarnych w terminie

1. Uczelnia zobowiązuje się do:

- opieki dydaktycznej nad studentami podczas praktyki;
- zapewnienia zgodności przebiegu praktyki z jej programem;
- udzielania pomocy i fachowych rad studentom, przez opiekuna dydaktycznego;
- współpracy opiekuna dydaktycznego z kierownikiem praktyki (nauczycielem edukacji przedszkolnej i/lub wczesnoszkolnej) w sprawach związanych z realizacją programu praktyki;
- sprawdzania dokumentacji praktykantów oraz dokonania oceny ich postawy i pracy podczas praktyki przez opiekuna dydaktycznego;
- zawarcia umowy zlecenia i wypłaty wynagrodzenia kierownikowi praktyki za sprawowanie opieki nad studentami.

Uprzejmie prosimy o podanie **danych nauczyciela - kierownika praktyki, koniecznych do zawarcia umowy zlecenia:**
nazwisko i imię

adres zamieszkania

telefon i adres mailowy (do bezpośredniego kontaktu z nauczycielką/em)
.....

Jednocześnie informujemy, że nauczyciel - kierownik praktyki (nauczyciel w oddziałach przedszkolnych i/lub edukacji wczesnoszkolnej) powinien być zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, posiadać wykształcenie wyższe magisterskie i minimum 3-letni staż pracy w szkole.

Wyrażam zgodę

.....
podpis i imienna pieczęćka dyrektora szkoły

.....
pieczęć szkoły

1. Szkoła zobowiązuje się do:

- zapewnienia odpowiednich warunków pracy do realizacji programu praktyki;
- wyznaczenia nauczyciela wychowania fizycznego – kierownika praktyki, którym powinien być nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, posiadający wykształcenie wyższe magisterskie i minimum 3-letni staż pracy w szkole.
- opracowania przez kierownika praktyki w oparciu o program praktyki indywidualnego, szczegółowego planu pracy dla studenta na okres praktyki (planowanie powinno uwzględnić wszystkie rodzaje działalności przewidziane programem praktyki);
- sprawowania przez kierownika praktyki nadzoru nad właściwym wykonaniem przez studenta programu praktyki, wpisywaniem uwag i oceny prowadzonych lekcji;
- obserwacji i omawiania prowadzonych lekcji;
- pomocy w realizacji zadań praktyki;
- zapoznania studenta z przepisami BHP w szkole i na obiektach sportowych;
- umożliwienia opiekunom dydaktycznym AWF nadzoru, opieki i doradztwa merytorycznego nad studentami;
- organizacji, oceny i sporządzenia protokołu lekcji egzaminacyjnej studenta będącej podsumowaniem praktyki;

2. Studenta zobowiązuje się do:

- zgłoszenia się u dyrektora szkoły w pierwszym dniu praktyki;
- codziennej obecności w szkole w liczbie godzin określonych programem praktyki;
- **samodzielnego prowadzenia na bieżąco** dokumentacji praktyki, uzyskania potwierdzenia na bieżąco realizacji zadań przez osoby kompetentne w tym zakresie;
- pełnej realizacji zadań określonych programem praktyki i rozliczenia się z godzin pracy;
- prowadzenia lekcji z uwzględnieniem wszystkich działów treści i zastosowaniem różnorodnych metod i form pracy uczniów;
- pisemnego przygotowania się do zajęć i przedłożenia scenariusza nauczycielowi do zatwierdzenia w dniu poprzedzającym zajęcia;
- przestrzegania zasad BHP i regulaminu pracy obowiązującego w szkole;
- złożenia dokumentacji praktyki w sekretariacie Praktyk Pedagogicznych Zakładu Teorii i Metodyki WF (pokój 361) bezpośrednio po zakończeniu praktyki.

Uwaga:

- student w czasie prowadzenia zajęć nie może pozostawać sam bez nadzoru kierownika praktyki;
- studenci odbywający praktykę w szkole pozostają pod odpowiedzialnością służbową wobec dyrektora szkoły;
- Wszelkie odstępstwa wynikające ze zmian terminu praktyki, jej przebiegu, realizacji zadań lub zachowań studentów należy niezwłocznie zgłaszać do koordynatora praktyk studenckich telefonicznie (tel. 22-834-76-64) lub pisemnie na adres zamieszczony poniżej:

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego
Katedra Nauk Humanistycznych i Społecznych
Zakład Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego
00-968 Warszawa, ul. Marymoncka 34
e-mail: jolanta.wostal@awf.edu.pl

Załącznik 2 – Deklaracja przyjęcia studenta na praktykę

Warszawa, dnia

.....
(nazwisko i imię studenta, grupa)

Dyrektor

Deklaracja przyjęcia studenta na praktykę

Zakład Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie zwraca się z prośbą o wyrażenie zgody na odbycie praktyki pedagogicznej studenta roku studiów stacjonarnych/ niestacjonarnych¹ w szkole w terminie

3. Uczelnia zobowiązuje się do:

- opieki dydaktycznej nad studentami podczas praktyki;
- zapewnienia zgodności przebiegu praktyki z jej programem;
- udzielania pomocy i fachowych rad studentom, przez opiekuna dydaktycznego;
- współpracy opiekuna dydaktycznego z kierownikiem praktyki (nauczycielem wf w szkole) w sprawach związanych z realizacją programu praktyki);
- sprawdzania dokumentacji praktykantów oraz dokonania oceny ich postawy i pracy podczas praktyki przez opiekuna dydaktycznego;
- zawarcia umowy zlecenia i wypłaty wynagrodzenia kierownikowi praktyki za sprawowanie opieki nad studentami.

Uprzejmie prosimy o podanie **danych nauczycielki/a wychowania fizycznego** - kierownika praktyki, **koniecznych** do zawarcia umowy zlecenia:

nazwisko i imię

adres zamieszkania

telefon i adres mailowy (do bezpośredniego kontaktu z nauczycielką/em)

.....
Jednocześnie informujemy, że nauczyciel wychowania fizycznego - kierownik praktyki powinien być zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, posiadać wykształcenie wyższe magisterskie i minimum 3-letni staż pracy w szkole.

Wyrażam zgodę

.....
podpis i imienna pieczętka dyrektora szkoły

.....
pieczęć szkoły

¹ niepotrzebne skreślić

4. Szkoła zobowiązuje się do:

- zapewnienia odpowiednich warunków pracy do realizacji programu praktyki;
- wyznaczenia nauczyciela wychowania fizycznego – kierownika praktyki, którym powinien być nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, posiadający wykształcenie wyższe magisterskie i minimum 3-letni staż pracy w szkole.
- opracowania przez kierownika praktyki w oparciu o program praktyki indywidualnego, szczegółowego planu pracy dla studenta na okres praktyki (planowanie powinno uwzględnić wszystkie rodzaje działalności przewidziane programem praktyki);
- sprawowania przez kierownika praktyki nadzoru nad właściwym wykonaniem przez studenta programu praktyki, wpisywaniem uwag i oceny prowadzonych lekcji;
- obserwacji i omawiania prowadzonych lekcji;
- pomocy w realizacji zadań praktyki;
- zapoznania studenta z przepisami BHP w szkole i na obiektach sportowych;
- umożliwienia opiekunom dydaktycznym AWF nadzoru, opieki i doradztwa merytorycznego nad studentami;
- organizacji, oceny i sporządzenia protokołu lekcji egzaminacyjnej studenta będącej podsumowaniem praktyki;

5. Studenta zobowiązuje się do:

- zgłoszenia się u dyrektora szkoły w pierwszym dniu praktyki;
- codziennej obecności w szkole w liczbie godzin określonych programem praktyki;
- **samodzielnego prowadzenia na bieżąco** dokumentacji praktyki, uzyskania potwierdzenia na bieżąco realizacji zadań przez osoby kompetentne w tym zakresie;
- pełnej realizacji zadań określonych programem praktyki i rozliczenia się z godzin pracy;
- prowadzenia lekcji z uwzględnieniem wszystkich działów treści i zastosowaniem różnorodnych metod i form pracy uczniów;
- pisemnego przygotowania się do zajęć i przedłożenia scenariusza nauczycielowi do zatwierdzenia w dniu poprzedzającym zajęcia;
- przestrzegania zasad BHP i regulaminu pracy obowiązującego w szkole;
- złożenia dokumentacji praktyki w sekretariacie Praktyk Pedagogicznych Zakładu Teorii i Metodyki WF (pokój 361) bezpośrednio po zakończeniu praktyki.

Uwaga:

- student w czasie prowadzenia zajęć nie może pozostawać sam bez nadzoru kierownika praktyki;
- studenci odbywający praktykę w szkole pozostają pod odpowiedzialnością służbową wobec dyrektora szkoły;
- Wszelkie odstępstwa wynikające ze zmian terminu praktyki, jej przebiegu, realizacji zadań lub zachowań studentów należy niezwłocznie zgłaszać do koordynatora praktyk studenckich telefonicznie (tel. 22-834-76-64) lub pisemnie na adres zamieszczony poniżej:

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego
Katedra Nauk Humanistycznych i Społecznych
Zakład Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego
00-968 Warszawa, ul. Marymoncka 34
e-mail: jolanta.wostal@awf.edu.pl